

COMMISSION DE L'ÉCONOMIE,
DE LA POLITIQUE SCIENTIFIQUE,
DE L'ÉDUCATION, DES
INSTITUTIONS SCIENTIFIQUES
ET CULTURELLES NATIONALES,
DES CLASSES MOYENNES ET DE
L'AGRICULTURE

du

MERCREDI 12 DÉCEMBRE 2012

Matin

COMMISSIE VOOR HET
BEDRIJFSLEVEN, HET
WETENSCHAPSBELEID, HET
ONDERWIJS, DE NATIONALE
WETENSCHAPPELIJKE EN
CULTURELE INSTELLINGEN, DE
MIDDENSTAND EN DE
LANDBOUW

van

WOENSDAG 12 DECEMBER 2012

Voormiddag

De behandeling van de vragen en interpellaties vangt aan om 11.45 uur. De vergadering wordt voorgezeten door mevrouw Liesbeth Van der Auwera.

Le développement des questions et interpellations commence à 11.45 heures. La réunion est présidée par Mme Liesbeth Van der Auwera.

01 Questions jointes de

- M. David Clarinval au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les tarifs énergétiques appliqués en 2015" (n° 13877)

- M. Kristof Calvo au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les tarifs énergétiques appliqués en 2015" (n° 14730)

01 Samengevoegde vragen van

- de heer David Clarinval aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de energieprijzen in 2015" (nr. 13877)

- de heer Kristof Calvo aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de energieprijzen in 2015" (nr. 14730)

01.01 David Clarinval (MR): Madame la présidente, monsieur le secrétaire d'État, la régionalisation de la politique tarifaire entrera probablement en vigueur en 2015. La CWaPE succèdera donc à la CREG dans le domaine de la régulation tarifaire en Région wallonne.

Lors d'une interpellation, votre homologue wallon, M. Nollet, a indiqué que, malgré plusieurs demandes de précisions auprès du ministre fédéral en charge de l'Énergie, aucun planning du transfert de compétences en matière de tarifs de distribution n'avait été transmis. Il a également souligné qu'il était indispensable que la CWaPE soit pourvue de moyens nécessaires à la préparation d'une méthodologie tarifaire en phase avec les objectifs énergétiques régionaux. Pour ce faire, M. Nollet a indiqué que le budget total de la CWaPE correspondant aux compétences actuellement dévolues à la Wallonie avait été fixé à 5,6 millions d'euros indexés. Dans sa réponse, il a insisté sur le manque d'information de la part de l'État fédéral quant au planning envisagé pour le transfert des compétences tarifaires.

Monsieur le secrétaire d'État, pouvez-vous me confirmer les informations transmises par M. le ministre Nollet? Quelle est la méthode adoptée par le gouvernement en vue de rendre exécutoires les tarifs applicables à partir du 1er janvier 2015? Pouvez-vous nous communiquer l'agenda - fixé par le gouvernement - des différentes étapes préalables à l'adoption et à l'entrée en vigueur de ces tarifs?

Je vous remercie par avance de votre réponse.

01.02 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijnheer de staatssecretaris, mijn vraag is eigenlijk exact dezelfde. De DNB-tarieven zijn bevroren tot aan de regionalisering. Nogal wat waarnemers, zeker de DNB's zelf, voorspellen een sterke stijging van die tarieven zodra ze worden ontdooid en geregionaliseerd. Voor onze burgers en bedrijven zal dat natuurlijk resulteren in een forse stijging van de energieprijzen, niet meteen de meest sympathieke boodschap voor de volgende minister van Energie op regionaal niveau.

Los van de politieke vraag heb ik ook een aantal technische vragen. Bent u dat mee aan het becijferen? Wat is uw inschatting van de eventuele stijging van de energieprijzen na de regionalisering?

Ten tweede, welke maatregelen nemen de regulatoren en u ter voorbereiding van de regionalisering? Op het niveau van de regulatoren is dat immers een hele uitdaging. Het feit dat die tarieven bekeken en goedgekeurd zouden worden door de regionale regulatoren vereist toch enige voorbereiding.

Ten derde, is er overleg met de regionale regeringen en/of tussen de verschillende regulatoren? Dat is een vraag die we volgende week aan de directie van de CREG kunnen stellen als zij hun beleidsplan voorstellen. Ik wil dat debat aangaan met de volledige informatie. Vandaar dat ik u in deze fase al enkele vragen wil stellen.

01.03 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Madame la présidente, chers collègues, comme vous le précisez, l'accord institutionnel prévoit la régionalisation des tarifs de distribution du gaz et de l'électricité. Toutefois, il ajoute que, pour l'électricité, cela ne concerne que les tarifs des réseaux qui remplissent une fonction de transport, même s'ils ont une tension nominale égale ou inférieure à 70 000 V. Il s'agit de soumettre l'ensemble des réseaux gérés par les gestionnaires de réseau de transport à une tarification uniforme.

La loi de réforme institutionnelle sera modifiée dans les prochains mois afin d'opérer le transfert de compétences en matière de tarifs de distribution.

La question du vote de l'ensemble des textes relatifs aux transferts de compétences a fait l'objet d'un accord politique entre les huit partis politiques signataires de l'accord institutionnel. Ceux-ci ont en effet pris l'engagement de mettre en œuvre l'ensemble de la réforme de l'État avant la fin de la législature. Cet engagement sera tenu par l'excellent secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles.

Pour ce qui concerne l'entrée en vigueur des transferts de compétences, il appartiendra à ces mêmes huit partis politiques de prendre une décision à ce sujet. Cette décision ne me revenant pas, je ne suis par conséquent pas en mesure de vous communiquer le planning en la matière.

Par contre, je peux vous rassurer sur le fait que l'État fédéral assumera bien évidemment ses compétences en la matière jusqu'au jour de l'entrée en vigueur du transfert. Après cette date, en revanche, il appartiendra aux Régions d'exercer, en toute autonomie, la compétence qui leur aura été attribuée. Toutefois, tant que les règles fédérales n'auront pas été modifiées par les Régions, elles resteront applicables.

Par conséquent, conformément à l'article 94 de la loi spéciale du 8 août 1980, la CREG, en toute indépendance, continuera à exercer les missions qui lui sont actuellement confiées par la loi fédérale durant la période nécessaire aux Régions pour mettre en œuvre la compétence qui leur aura été attribuée.

Wat de vraag van mijnheer Calvo betreft, is het onmogelijk de evolutie van de distributietarieven te voorspellen na de regionalisering. Dat hangt namelijk af van meerdere factoren waarover ik niet kan beslissen, voornamelijk de tariefberekeningen die op regionaal vlak van toepassing zijn. Sinds het derde pakket energierichtlijnen is de tariefbevoegdheid klaar en duidelijk een bevoegdheid van de regulator. Het komt nu de regionale regulatoren toe om zich voor te bereiden om de bevoegdheid over de distributietarieven te verkrijgen. In dit raam zijn er gesprekken bezig tussen de federale regulator en de regionale regulatoren om de binnen de CREG opgebouwde kennis over te dragen.

Op dit moment zijn de distributietarieven bevroren, zoals u weet. Dat werd gedaan door de CREG op vraag van de drie regionale regulatoren en van de distributienetbeheerders van ons land. Dat is dus niet mijn beslissing, maar die van hen, en ze werd op basis van een unanieme vraag uitgevoerd.

01.04 David Clarinval (MR): Madame la présidente, je remercie le secrétaire d'État pour sa réponse. J'en conclus que, si M. Nollet souhaite connaître le planning, il peut s'adresser à son président de parti, étant donné que ce dernier est partie prenante à l'accord institutionnel. Il ferait donc mieux de se renseigner de cette manière plutôt que de stigmatiser le pouvoir fédéral.

En outre, il revient à la Région wallonne de prévoir les budgets suffisants que pour faire face à ces attentes. Je retiens que le ministre Nollet devrait peut-être chercher dans son propre ministère les raisons de ces problèmes plutôt qu'ailleurs.

01.05 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mevrouw de voorzitter, ik ben het helemaal oneens met de analyse die collega Clarinval net maakte, maar dat terzijde.

Dit is vooral een belangrijk onderwerp voor volgende week, wanneer de CREG langskomt om de beleidsplannen te bespreken. Het overleg moet op een goede manier gebeuren. Dat is al een uitdaging. Het zal ook een uitdaging zijn erover te waken dat de ontdooiing geen ferme klap is in het gezicht van burgers en bedrijven. Maar dat is inderdaad meer een zorg voor het regionale niveau.

01.06 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Wat stelt u dan voor? (...) (*zonder micro*)

01.07 Kristof Calvo (Ecolo-Groen): Mijn voorstel is dat de regionale regulatoren zich heel goed voorbereiden op de overheveling van de tarieven. Ik zeg het nog eens voor alle duidelijkheid: op regionaal niveau. Wat zullen de begeleidende maatregelen bij de ontdooiing zijn? Hoe verdelen wij de lasten van de stijgende tarieven?

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

02 Question de M. David Clarinval au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le délai de paiement des certificats verts" (n° 13878)

02 Vraag van de heer David Clarinval aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de betalingstermijn voor de groenestroomcertificaten" (nr. 13878)

02.01 David Clarinval (MR): Madame la présidente, il y a parfois des lobbies qui se trompent d'adresse mais en l'occurrence, je vais relayer leurs préoccupations!

Les délais de paiement des certificats verts sont actuellement bien supérieurs aux délais annoncés par Elia. En effet, selon les informations que nous pouvons lire sur son site, cette dernière effectue le paiement des certificats verts à la fin du mois qui suit celui de l'enregistrement de la transaction de vente. Des retards et perturbations impliqueraient malheureusement des délais de paiement plus longs et compliqueraient la gestion quotidienne des certificats verts.

Monsieur le secrétaire d'État, pouvez-vous m'indiquer pourquoi ces paiements se font si tardivement? Le surcoût engendré par l'explosion du nombre de certificats verts en dessous des 65 euros est probablement la raison de ce retard. Un changement des systèmes est-il à l'ordre du jour?

Sur le site internet de l'ASBL Dussard.Vert, on peut lire qu'elle souhaite imposer à Elia d'effectuer les paiements dans un délai que l'on peut qualifier de raisonnable, c'est-à-dire trois jours. Que pensez-vous de cette suggestion?

02.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Monsieur Clarinval, ce lobby n'est pas arrivé jusqu'à moi. Je n'ai pas connaissance du retard particulier de paiement relatif à l'obligation fédérale de rachat de certificats verts.

S'agissant de la mise en œuvre des obligations régionales de rachat des certificats verts octroyés par les entités régionales – 65 euros par certificat vert dont vous parlez –, il apparaît que le délai appliqué par le

gestionnaire du réseau de transport dépend plus particulièrement des règles de fonctionnement mises en place par les régulateurs régionaux en charge de la gestion des bases de données relatives aux certificats verts concernés.

Il ne me revient donc pas, en tant que secrétaire d'État fédéral, de m'exprimer à ce sujet. Je vous invite dès lors à prendre contact avec vos homologues régionaux voire les régulateurs régionaux en vue d'obtenir davantage d'informations à ce sujet.

02.03 David Clarinval (MR): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie de votre réponse, à laquelle je m'attendais. Cela me permet de renvoyer la question à la Région wallonne.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

De **voorzitter**: Vraag nr. 13899 van mevrouw Dierick wordt ingetrokken.

03 Vraag van de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de gouden eeuw van aardgas, in het bijzonder de belangrijke rol van niet-conventioneel gas" (nr. 14050)

03 Question de M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'âge d'or du gaz naturel, et plus particulièrement l'importance croissante du gaz non conventionnel" (n° 14050)

03.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, ik verwijs naar een schriftelijke vraag die ik u heb gesteld over het *shale gas* of schaliegas. De vraag dateert van 25 juli 2012 en is zonder antwoord gebleven.

Ik verwijs naar de Amerikaanse Energy Information Administration en naar het Internationaal Energie Agentschap, die hele studies over schaliegas hebben verricht.

Daarom heb ik de vraag nog eens opnieuw aan u gesteld, want deze problematiek of eerder thematiek blijft immers erg relevant.

Ik zou het fijn vinden, mocht u alsnog de antwoorden op mijn eerdere schriftelijke vraag kunnen opstellen.

(De staatssecretaris overhandigt het antwoord.)

De **voorzitter**: Deze vraag (nr. 14050) is dus omgezet in een schriftelijke vraag.

*Het incident is gesloten.
L'incident est clos.*

04 Vraag van de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het meest recente rapport van de Europese Commissie" (nr. 14135)

04 Question de M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le rapport le plus récent de la Commission européenne" (n° 14135)

De **voorzitter**: Mijnheer Schiltz, geldt dezelfde manier van werken ook voor deze vraag?

04.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Dat zou al te gemakkelijk zijn, mevrouw de voorzitter.

Mijnheer de staatssecretaris, de bevrozing van de elektriciteits- en gasprijzen zou een groot pijnpunt zijn op de Belgische energiemarkt. Daarover hebben we in de Kamer al verschillende debatten gevoerd.

De Europese Commissie raadt de Belgische overheid aan om de maatregel zo snel mogelijk te schrappen. De vraag is intussen achterhaald na de aankondiging dat de prijsbevrozing in ruil voor de aanpassing van de prijzenindex zou worden geschrapt.

De Europese Commissie haalt voor ons land nog enkele andere pijnpunten aan, zoals de zorgwekkend hoge concentratie van de dominante spelers voor energieopwekking en de onvrede van de Belgische consument over zijn gasmarkt. Aangaande het eerste punt wil Europa dat België zo snel mogelijk zekerheid biedt over de levensverwachting van alle kerncentrales in ons land, dus ook over de stilgelegde centrales waarvan werd aangekondigd dat ze mogelijk terug operationeel zouden worden. De twijfel hierover moet volgens het rapport van de hand gedaan worden. Het zou een positieve impact hebben op het investeringsklimaat.

Wat de onvrede van de consument betreft, blijkt dat van alle Europeanen onze landgenoten het laagste vertrouwen hebben in hun gasleverancier.

De Europese Commissie stelt verder vast dat de link van energiecontracten met olie in ons land wel in dalende lijn is, maar toch nog steeds 60 % bedraagt. Er werd aangekondigd dat de link met de olie-index zou worden doorgeknipt of toch drastisch zou worden verlaagd. Hoe snel zal de degressiviteit van 60 % afnemen?

Opmerkelijk genoeg is er in het rapport niets terug te vinden over de dubbele petjes die Marie-Pierre Fauconnier momenteel draagt. Ze is directeur-generaal van de federale administratie Energie en voorzitter van de Brusselse regulator BRUGEL. Deze cumul is een flagrante overtreding van de Europese regels. Aangezien Europa hiervan op de hoogte is, riskeert België een inbreukprocedure.

Zult u de prijsregulering voor gas- en elektriciteit op de leveranciersmarkt opheffen? Zo ja, wanneer?

In hoeverre bent u het eens met de conclusies van het Europees rapport?

Heeft het naar beneden halen van de prijzen om tegemoet te komen aan de consument in ons land geleid tot een hogere belastingdruk?

Wanneer mogen we de nieuwe tariefregels verwachten?

Zullen er, ondanks het feit dat de Europese Commissie de prijsregulering van energie volledig kwijt wil, in de toekomst nog maximumprijzen worden opgelegd?

Wanneer denkt u uitsluitel te kunnen geven of krijgen over de heropstart van de kerncentrales om bijgevolg een herschikking van ons plan over de kernuitstap te kunnen voorstellen?

In hoeverre neemt u de conclusies van het rapport van de Europese Commissie ter harte over de Belgische energieprijzen in verhouding tot het gemiddelde in de buurlanden?

Bent u bereid om een oplossing te zoeken voor het problematische dubbelmandaat van de directeur-generaal van de overheidsdienst Energie?

04.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: U had negen vragen en ik heb dan ook negen antwoorden voor u.

Ten eerste, ik deel volledig het advies van de Commissie dat de prijsbevrozing zo vlug mogelijk moet worden opgeheven, in elk geval uiterlijk op 31 december 2012. Wij hebben dat gedaan.

Ten tweede, de bevrozing was tijdelijk. Zij heeft het de regering mogelijk gemaakt om een aantal maatregelen te nemen om het concurrentieniveau te verbeteren en het gewicht van de historische actoren op de markt te verminderen. Er rest nog te besluiten over de indexcriteria. Dat koninklijk besluit is nu bij de Raad van State en zal zo snel mogelijk gepubliceerd worden, met inwerkingtreding vanaf 1 april 2013. Wie nu nog zou durven te zeggen dat er geen concurrentie is op de leveranciersmarkt in België, was de afgelopen week zeker niet in België.

04.03 **Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): (...)

04.04 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Ja, dat was het effect van wat wij wilden, u en ik. Het is natuurlijk altijd beter als een effect direct op het terrein concreet vastgesteld kan worden. Dat is wat wij afgelopen week meegemaakt hebben.

Ten derde, de fiscaliteit inzake energie stijgt niet.

Ten vierde, er is intussen een akkoord bereikt. Er komt een overgangsperiode voor aardgasleveranciers met 50 % toegelaten aardolie-indexatie in 2013, 35 % in 2014 en 0 % in 2015.

Ten vijfde, ik ben nooit voorstander geweest van een regime van maximumprijzen voor elektriciteit en aardgas in ons land. Dat heb ik al gezegd. Men moet de concurrentie laten spelen en voorwaarden scheppen, opdat de markt goed zou functioneren ten gunste van de gebruikers. Op Europees niveau zou dat eveneens onaanvaardbaar zijn.

Ten zesde, in verband met de mogelijke heropening van de kerncentrales verwijs ik u naar het FANC en de minister van Binnenlandse Zaken. Het past niet dat ik mij als staatssecretaris voor Energie hierover uitspreek. We houden rekening met alle mogelijke scenario's in onze studies over de bevoorradingszekerheid.

Ten zevende, ik meen dat de studie van de Commissie werd uitgevoerd voor de grote informatie- en sensibiliseringsactie *Durf vergelijken*. Sedertdien hebben duizenden verbruikers elke maand de vergelijking gemaakt en zijn ze van leverancier veranderd. Het zou interessant zijn om te zien wat dezelfde oefening volgend jaar oplevert.

Het feit dat de gasprijs altijd verbonden was met de aardolieprijs, is een belangrijke factor van wantrouwen vanwege de verbruiker ten aanzien van de leverancier. De nieuwe criteria inzake toelaatbaarheid van de indexeringsparameters zullen een klaar en duidelijk antwoord op dat probleem verstrekken.

Gelet op de koppeling van de markten tussen buurlanden van een zelfde zone, meen ik dat de conclusie van het rapport van de Europese Commissie geen impact heeft op onze bevoorrading.

Het verbaast mij enigszins uw laatste vraag in het rijtje terug te vinden. Ik kan net als u vaststellen dat de Commissie het onderwerp niet heeft opgeworpen in een Europees rapport over de interne markt in de lidstaten. De Commissie heeft hierover in een vorig rapport ook geen opmerking gemaakt.

Ten slotte, ik stel geen problemen vast met de werking van de DG van mijn administratie. Trouwens, mocht er een reëel probleem inzake onafhankelijkheid zijn, dan had de Brusselse regering mevrouw Fauconnier dit jaar niet opnieuw voorgedragen voor een functie bij BRUGEL.

04.05 **Willem-Frederik Schiltz** (Open Vld): Ik dank u voor uw antwoord. Ik moet mij excuseren voor het feit dat een aantal vragen lichtjes achterhaald is. De datum van indiening was echter 16 oktober. Toen beschikte ik nog niet over alle informatie.

Voorzitter: David Clarinval.

Président: David Clarinval.

Ik ben er zeer tevreden over dat u met het rapport vaststelt dat wij meer concurrentie moeten creëren in de productiemarkt. Wij hebben daarvoor een aantal elementen opgenomen in het regeerakkoord, maar het blijft uitkijken naar de concrete uitwerking van die stappen. Het debat dat wij zopas hebben gevoerd over de nucleaire rente, is daarvan een onderdeel, maar het is nu wel uitkijken naar een aantal andere maatregelen die u hebt aangekondigd om die concurrentie effectief nog te versterken.

Ik twijfel er niet aan dat mevrouw Fauconnier zeer efficiënt functioneert, maar dat is ook niet het probleem. Mijn probleem is dat het bij het creëren van een duidelijk investeringsklimaat en een duidelijk regulerend kader toch wel een beetje bizar is dat het hoofd van de administratie tegelijkertijd ook hoofd van de regulator is. Ik ben blij dat het niet over de federale of de Vlaamse regulator gaat. Het is vanuit die vrees dat ik u wil aanraden om waakzaam te blijven en om ervoor te zorgen dat de verschillende machtsverhoudingen in het energielandschap gehonoreerd blijven.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

05 Vraag van mevrouw Leen Dierick aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de prijsvergelijkingsmodules" (nr. 14149)

05 Question de Mme Leen Dierick au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "les modules de comparaison des prix" (n° 14149)

05.01 **Leen Dierick** (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, onlangs publiceerde de CREG een studie over de prijsvergelijkingsmodules op de Belgische energiemarkt, met een overzicht en een aantal voorstellen om de prijsvergelijkingsmodules nog te verbeteren.

Een eerste voorstel betreft het opstellen van een gedragscode voor de verschillende prijsvergelijkingsmodules. Die code zou een aantal minimumvereisten en criteria bevatten waaraan de modules moeten voldoen. De prijsvergelijkingsmodules kunnen de gedragscode op vrijwillige basis onderschrijven en in dat geval kan een label worden verkregen dat kan worden gepubliceerd.

Een tweede voorstel houdt verband met het robuuster maken van de simulatieresultaten, vooral dan bij de variabele producten. De CREG stelt voor dat de prijsvergelijkingsmodules in de simulaties rekening zouden houden met het gemiddelde van de vorige twaalf maanden van de indexatieparameters in de prijsformule. Nu wordt enkel rekening gehouden met de prijs van het moment.

Mijnheer de staatssecretaris, die prijsvergelijkingsmodules worden nu heel vaak gebruikt en worden ook enorm gepromoot bij de consumenten. Wat vindt u zelf van die voorstellen? Acht u dergelijke maatregelen noodzakelijk? Zo ja, zult u zelf initiatieven nemen in die zin?

05.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer de voorzitter, mevrouw Dierick, de twee concrete voorstellen van de CREG om de kwaliteit van de simulaties van de energieprijzen te verbeteren lijken mij goed. Het gaat om het bepalen van minimumnormen inzake de kwaliteit van de comparatoren en om het verbeteren van de prijsschatting voor de contracten met variabele prijzen, op basis van een mobiel gemiddelde van twaalf maanden.

Inzake het eerste voorstel moeten wij de institutioneel genoemde comparatoren, ingesteld door de regionale regulatoren — VREG, BRUGEL en CWaPE — onderscheiden van de andere simulatoren, de private -of commerciële comparatoren, zoals deze die zijn ingesteld door consumentenverenigingen of door leveranciers. Het is belangrijk dat de gebruiker altijd op de hoogte is van de instelling of het bedrijf dat achter elke simulator staat.

Inzake het tweede voorstel is het beschikken over een prijs die de werkelijke kosten van twaalf maanden weergeeft uiteraard veel realistischer en representatiever dan een momentopname. Dat is zeker een stap vooruit, maar het vereist ook grote investeringen om de simulatoren op niveau te brengen.

De meeste simulatoren zullen deze voorstellen in elk geval moeten uitvoeren om te beantwoorden aan de legitieme verwachtingen van de consument.

Ten tweede, als staatssecretaris voor Energie heb ik niet de bevoegdheid om de gewestelijke regulatoren te beïnvloeden. Wij moeten aan hen het initiatief overlaten om hun prijssimulator te moderniseren. Wie achterop zal geraken in dit proces, zal snel worden verlaten door de gebruikers ten gunste van de simulatoren die het meest realistisch en efficiënt zijn. Momenteel zijn er geen plannen om regels op te stellen op dat vlak.

05.03 **Leen Dierick** (CD&V): Mijnheer de staatssecretaris, ik vond het ook een zeer goede studie, maar ik begrijp dat u ter zake geen bevoegdheid hebt.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

06 Vraag van de heer Willem-Frederik Schiltz aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris

voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de kost van de windmolenparken in de Noordzee en de hervorming van het systeem van de federale bijdrage" (nr. 14183)

06 Question de M. Willem-Frederik Schiltz au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "le coût des parcs éoliens en mer du Nord et la réforme du régime de cotisation fédérale" (n° 14183)

06.01 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de staatssecretaris, u hebt ook deze vraag al deels in de pers beantwoord. Ik ben blij te merken dat de druk van mijn vragen stevast leidt tot een proactief optreden van uw kant, al weet ik niet of ik mezelf zo veel eer mag toedichten.

Mijnheer de staatssecretaris, graag krijg ik nog wat meer details. De afgelopen jaren hebben wij al heel wat gedaan om de federale bijdrage lichter te maken: het Kyotofonds is eruit, er is een bevrozing van het Sociaal Energiefonds voor de OCMW's, en de vergoeding van de CREG is bevroren, maar er zijn nog geen structurele hervormingen doorgevoerd.

De federale bijdrage is mee verantwoordelijk voor de meerkosten die bedrijven in België moeten dragen. Zoals u bekend is, hebben enkele bedrijven via de pers de alarmbel geluid, vorig jaar en ook dit jaar. Energie-intensieve bedrijven dreigen ermee het land te verlaten indien de onevenwichtige prijzen te lang blijven bestaan. Het VBO, maar ook FEBELIEC, Essenscia, Agoria enzovoort hebben de jongste maanden nogmaals via de pers de alarmbel geluid.

Als wij vernemen dat twee derde van de 90,5 miljoen euro omzet van windmolenparkexploitant Belwind niet uit de verkoop van energie komt maar uit groenestroomcertificaten, dan rijzen er toch bedenkingen bij de haalbaarheid van het systeem.

U hebt aangekondigd dat een aantal hervormingen mogelijk is. Daar ben ik zeker van. Er zijn alternatieve stimuleringsmechanismen voor hernieuwbare energie. Ik denk maar aan het feed-intarief, hoewel dat enigszins gecontesteerd wordt. Ik denk ook aan het dynamisch maken van de steun voor een dergelijke energieproductie, door de hoogte van de subsidies af te stemmen op de effectief gerealiseerde inkomsten, en dus afhankelijk te maken van de elektriciteitsprijs en het volume aan geproduceerde energie.

Deze voorstellen zijn in het verleden trouwens meermaals gesuggereerd door onder andere Essenscia en het Fraunhofer-Instituut.

Mijnheer de staatssecretaris, kunt u ons informeren wat de stand van zaken is van de hervormingsmaatregelen voor het groenestroomcertificatensysteem? Binnen welke termijn mogen wij de uitvoering ervan verwachten?

06.02 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mijnheer de voorzitter, de huidige reflecties streven naar een grondige hervorming van de steunmechanismen voor de productie van stroom uit windenergie. Het is de bedoeling het huidige systeem dat een vaste premie per geproduceerd megawattuur toekent, te vervangen door een steun per megawattuur die zou afhangen van de elektriciteitsprijs. Zo'n systeem zou voor dit type van installaties voldoende rentabiliteit garanderen, zonder dat het zou leiden tot *windfall profits*. Deze hervorming zou in de loop van het jaar 2013 moeten plaatsvinden.

De elektriciteitsprijzen die van toepassing zijn voor de grootindustriële verbruikers die onderworpen zijn aan de internationale concurrentie, liggen volledig in de lijn van de prijzen die in de ons omringende landen worden toegepast. Dat is zeker het geval voor het gedeelte *commodity* van de prijs.

De regering heeft alles in het werk gesteld om de prijzen voor elk niveau – *commodity*, transmissietarieven, distributietarieven, allerhande taksen en heffingen – zo laag mogelijk te houden. De transmissietarieven behoren tot de laagste van de CWE-zone. En er is geen consequente stijging opgetreden voor de klanten van Elia. Er werden (...) injectietarieven gevraagd aan de elektriciteitsproducenten.

Voor 2013-2014 heeft de CREG besloten om de distributietarieven te bevriezen op het niveau van 2012, in afwachting van de regionalisering van de tariefbevoegdheden ter zake. Verscheidene elementen die de fondsen regelen, die door de federale bijdrage moeten worden gefinancierd, werden bevroren en zelfs verminderd. Het gaat dan onder meer om het werkingsbudget van de CREG, over Kyotofondsen of over de vermindering van de OCMW-fondsen.

In verband met de offshoretoeslag heeft de regering besloten om in 2013 40 miljoen uit de nucleaire bijdrage te investeren in een beheersing van de offshorekosten voor de grote bedrijven. Ik zal eerstdaags naar de regering trekken met een voorstel dat dit initiatief concretiseert en dat ook op lange termijn zekerheid kan bieden aan de grote verbruikers, in het belang van hun competitiviteit.

Wat de federale bijdrage betreft, hebben we, naast de hierboven beschreven beslissingen, in het wetsontwerp houdende diverse bepalingen, dat hier vandaag voorligt, een aantal belangrijke beslissingen genomen. Dat is de anomalie van het plafond. Bovendien blijft het Kyotofonds op nul voor 2013. Door een herbestemming van het overblijvend saldo van sommige van deze fondsen, die met de federale bijdrage gespijsd worden, zal de federale bijdrage min of meer op het niveau behouden kunnen blijven, ondanks de aanzienlijke daling van de grondslag van de inning.

Voorzitter: Kristof Calvo

Président: Kristof Calvo

06.03 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de staatssecretaris, u gaf een heel uitgebreid antwoord. Ik heb echter gemist of er nu al dan niet een structurele hervorming komt.

Los van het besteden van het budget van 40 miljoen euro uit de nucleaire rente, zal er dus ook eerstdaags een voorstel tot herziening komen? Wij kijken ernaar uit.

L'incident est clos.

Het incident is gesloten.

07 Question de M. David Clarinval au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "l'impact des énergies renouvelables sur le prix de l'électricité" (n° 14200)

07 Vraag van de heer David Clarinval aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "de impact van duurzame energie op de elektriciteitsprijs" (nr. 14200)

07.01 David Clarinval (MR): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, en Allemagne, les quatre grands opérateurs de réseaux électriques ont récemment annoncé une nouvelle hausse des tarifs payés par les consommateurs pour favoriser les énergies renouvelables, comme récemment en Belgique.

Mise en place en 2000 en Allemagne, cette taxe est passée de 0,2 centime à 3,59 centimes par kilowattheure (kWh). Les opérateurs ont prévu d'augmenter cette taxe de 47 %, ce qui reviendrait à 5,27 centimes (hors TVA), afin de verser 20 milliards d'euros par an en faveur des énergies vertes.

Ainsi, une famille avec deux enfants, dont la consommation d'électricité atteint 4 500 kWh par an, subira un relèvement de sa facture annuelle d'environ 90 euros. Un nouveau coup dur pour le portefeuille des ménages allemands.

Mme la chancelière allemande a indiqué qu'elle "avançait en terrain inconnu" face à l'envolée des coûts liés à la sortie du nucléaire.

Monsieur le secrétaire d'État, pouvez-vous me donner votre avis quant à ces propos? Quel sera l'impact de la fermeture des centrales belges sur le prix de l'électricité et sur la compétitivité des entreprises? Quel est l'impact, en Belgique, de la politique allemande? Pouvons-nous suivre aveuglément la chancelière allemande quand elle avoue elle-même avancer en terrain inconnu?

07.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Monsieur le président, il n'est pas possible de prévoir dès à présent l'impact sur le prix de l'électricité de la fermeture de certaines centrales électriques en Belgique. Ces prix s'établissent dorénavant, de plus en plus, à l'échelon international grâce à l'interconnexion et au couplage des marchés. La fermeture des centrales nucléaires aura un impact sur le coût de production, mais rien ne permet d'affirmer qu'il sera répercuté dans les prix de marché au niveau du marché Central West Europe, dont la Belgique fait partie.

Il est à noter que la prolongation d'une centrale nucléaire a également un impact sur les coûts de production par la prise en compte des investissements de jouvence.

La politique de l'Allemagne peut avoir un double impact. Premièrement, la composante énergie des prix de l'électricité en Allemagne peut avoir un impact sur le prix de marché par les taxes et surcharges. Deuxièmement, les capacités de production disponibles en Allemagne peuvent avoir un impact sur la disponibilité de l'électricité en Europe, donc indirectement en Belgique.

Il est donc indispensable de renforcer la coopération et la coordination européennes en matière de politique électrique vu l'interdépendance croissante des marchés et des réseaux nationaux.

Quant à mon avis sur les propos de Mme Merkel et quant à savoir si nous pouvons suivre sa déclaration selon laquelle elle avancerait en terrain inconnu, je puis vous rassurer: la décision de confirmer la sortie du nucléaire en Belgique a été prise le 4 juillet 2012, par le Conseil des ministres restreint, sur base d'une analyse précise et chiffrée des différents scénarios en matière de sécurité d'approvisionnement et d'un plan qui propose les mécanismes qui doivent nous permettre de réussir ce défi au meilleur coût et dans le respect de l'environnement et de la sécurité de l'approvisionnement du pays.

Ces mécanismes complexes d'encadrement des fermetures des centrales thermiques et de soutien aux investissements qui doivent nous permettre de réussir la transition vers un nouveau modèle énergétique sont en cours de finalisation au sein de mon cabinet et seront bientôt discutés au sein du gouvernement.

07.03 David Clarinval (MR): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse. Je partage votre avis. La décision allemande va probablement entraîner une augmentation des tarifs et accroître les problèmes de disponibilité. Je partage également votre avis sur le fait qu'il faut une coopération européenne en la matière et je regrette que l'Allemagne ait pris sa décision de manière unilatérale, mettant ses partenaires devant le fait accompli.

*L'incident est clos.
Het incident is gesloten.*

08 Question de M. David Clarinval au secrétaire d'État à l'Environnement, à l'Énergie et à la Mobilité, adjoint à la ministre de l'Intérieur et de l'Égalité des chances, et secrétaire d'État aux Réformes institutionnelles, adjoint au premier ministre, sur "la réduction de proportion des agrocarburants dans les transports" (n° 14201)

08 Vraag van de heer David Clarinval aan de staatssecretaris voor Leefmilieu, Energie en Mobiliteit, toegevoegd aan de minister van Binnenlandse Zaken en Gelijke Kansen, en staatssecretaris voor Staatshervorming, toegevoegd aan de eerste minister, over "het terugschroeven van het percentage agrobrandstoffen voor vervoer" (nr. 14201)

08.01 David Clarinval (MR): Monsieur le président, monsieur le secrétaire d'État, afin de lutter contre l'effet de serre, l'Union européenne s'est fixé comme objectif d'incorporer une part de 10 % d'énergies renouvelables dans les transports pour 2020. Pour atteindre cet objectif, le Commissaire en charge de l'Énergie, M. Günther Oettinger, avait alors indiqué que les biocarburants seraient mis à l'avant-plan.

Aujourd'hui, l'Union européenne revoit sa copie et annonce que la proportion obligatoire de carburant d'origine végétale en 2020 pour les transports va être réduite de 10 à 5 %, ce qui correspond plus ou moins à l'état actuel du marché. Elle veut également interdire après cette date toute aide aux biocarburants de première génération, produits avec des matières premières qui peuvent servir à l'alimentation.

La Commission européenne a reconnu qu'augmenter les surfaces agricoles pour produire des biocarburants n'avait rien d'écologique, car les forêts et les prairies qui sont détruites servaient auparavant à emmagasiner le carbone. Elle en a conclu que ces biocarburants s'en retrouvaient plus polluants que bénéfiques.

Si ce changement de politique est perçu positivement par de nombreuses ONG, plusieurs *stakeholders* sont moins optimistes. En effet, M. Hendrik Lemahieu, secrétaire général de l'association belge du bioéthanol, indique que de nombreuses infrastructures ont été construites dans la perspective des 10 % d'incorporation. Actuellement, les carburants verts ne compensent pas la hausse de consommation de carburants fossiles. Si rien ne change, l'Europe importera encore plus de pétrole en 2020.

Monsieur le secrétaire d'État, pouvez-vous m'indiquer quelles sont les proportions de biocarburants actuellement présentes dans les réservoirs belges? Quelles seront les conséquences de ce changement de politique? Qu'en est-il des initiatives prises par notre gouvernement afin de revoir nos dispositifs légaux en ce domaine? Quelles mesures seront-elles prises afin de contrer le manque à gagner des entreprises productrices de bioéthanol en Belgique? Comment allons-nous faire face à notre plus grande dépendance énergétique envers les pays étrangers? Les politiques climatiques prônées actuellement ne vont-elles pas être perçues dans les années à venir comme des causes de perte de compétitivité pour nos entreprises?

08.02 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Monsieur le président, monsieur Clarinval, les lois concernant les biocarburants sont en cours de révision. Je pense notamment à celle du 22 juillet 2009 relative à l'obligation d'incorporation de biocarburant dans les carburants fossiles mis à la consommation.

Je souhaite encourager la promotion d'autres types d'énergie 'bas carbone' afin que la Belgique atteigne l'objectif fixé par l'Europe pour 2020. Ce nouveau cadre législatif tiendra notamment compte des propositions de décision actuellement discutées dans les instances européennes. La directive 2009/28 prévoit qu'en 2020, la part des énergies renouvelables dans les transports s'élève à au moins 10 %.

Comme la plupart des États membres, la Belgique a basé en 2011 son plan d'action énergies renouvelables sur les biocarburants.

Plusieurs études démontrent aujourd'hui que les biocarburants, outre leur caractère renouvelable et leur impact sur la sécurité de l'approvisionnement énergétique, entraînent des désavantages substantiels, principalement à cause des matières premières utilisées, souvent alimentaires et avec des rendements de production variables selon les technologies.

La proposition de la Commission européenne vise à promouvoir les biocarburants avancés et à limiter à 5 % la part des biocarburants classiques dans les carburants destinés au transport. Ce texte doit encore être discuté. Il est prématuré, à ce stade, d'en augurer les effets.

La politique des biocarburants en Belgique a été préparée et décidée en concertation avec les différents *stakeholders*, aussi bien le secteur des ONG. La position belge à propos de ce dossier et les suites en ce qui concerne la législation belge suivront cette même voie. Je pense, par exemple, à la révision du régime actuel de soutien aux biocarburants, quotas et accises spécifiques, qui se termine en 2013.

Il est, selon moi, important que la Belgique poursuive et intensifie ses efforts concernant le développement, la production, la commercialisation des biocarburants avancés, car c'est, de toute évidence, la voie qui sera suivie au niveau européen. Un rôle de précurseur dans ce domaine renforcera la compétitivité de nos entreprises.

En ce qui concerne la dépendance énergétique, je tiens à rappeler que les biocarburants ne sont qu'une mesure parmi d'autres pour réduire notre consommation énergétique, nos émissions de CO₂ et notre dépendance au pétrole notamment. Si les énergies alternatives sont bien une voie à suivre, les transports en commun, la mobilité douce et l'amélioration de l'efficacité énergétique sont tout autant nécessaires.

08.03 David Clarinval (MR): Monsieur le secrétaire d'État, je vous remercie pour votre réponse. J'avoue que votre réponse reste vague. Je ne perçois pas si la volonté du gouvernement est de maintenir la part des biocarburants à 5 % ou de passer à 10 %. Attendez-vous que la position européenne soit définitive avant de vous prononcer?

08.04 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Pas spécialement!

08.05 David Clarinval (MR): Vous n'avez pas d'attitude, ok! Je voudrais encore ajouter deux remarques. En effet, parfois, des idées peuvent apparaître comme miraculeuses. Je me rappelle qu'au début de ma carrière, les biocarburants allaient révolutionner le monde. Dix ans plus tard, on fait machine arrière. Ainsi, de bonnes idées peuvent-elles finalement s'avérer moins bonnes que prévu. Cependant, des impulsions ont été données au secteur.

Par conséquent, si nous décidons de revoir notre politique à ce sujet, il importera de veiller à ce que le secteur, qui a investi dans cette filière, ne fasse pas non plus les frais d'un changement d'attitude brutal de la

part de l'Union européenne. Si nous changeons notre fusil d'épaule, la transition devra avoir lieu de façon correcte à l'égard du secteur. Mais je compte sur vous pour que cela soit fait dans ce sens.

08.06 Melchior Wathelet, secrétaire d'État: Monsieur le président, je suis tout à fait d'accord avec la conclusion de M. Clarinval quand il dit qu'on en est quelque peu revenu. Certaines entreprises ont fait des investissements importants dans un cadre donné mais, si ce cadre évolue, il faudra trouver des transitions acceptables pour ceux qui ont fait des investissements dans un cadre initial autre.

08.07 David Clarinval (MR): C'est exactement ce que je pense!

L'incident est clos.
Het incident is gesloten.

De **voorzitter**: Daarmee zijn wij aan de laatste vraag voor vandaag gekomen. Mijnheer de staatssecretaris, er staat nog een aantal vragen op de agenda. Ik zou die graag volgende week behandelen, zodat wij volgend jaar niet met een batterij aan vragen zitten.

08.08 Staatssecretaris **Melchior Wathelet**: Mag ik het antwoord ook schriftelijk bezorgen?

08.09 Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijn vragen nrs 14304 en 14551 mogen in schriftelijke vragen worden omgezet. Als ik dan meteen het antwoord kan krijgen, is dat voor mij in orde.

08.10 David Clarinval (MR): Monsieur le président, je voudrais absolument poser ma question n° 14663 concernant la transparence des rémunérations de la CREG aujourd'hui. Pour le reste de mes questions, j'en accepte le report.

De **voorzitter**: Ook mevrouw Lalieux en ikzelf hebben nog een aantal vragen.

Mijnheer de staatssecretaris, ik stel voor dat u met het secretariaat bekijkt of het mogelijk is om volgende week de achterstand weg te werken. Is dat een goed voorstel?

Wij noteren voorlopig enkel de twee omzettingen in schriftelijke vragen van vragen nrs 14304 en 14551 van de heer Schiltz.

Het kabinet zoekt samen met de staatssecretaris een moment volgende week, zodat wij met een propere lei aan het nieuwe jaar kunnen beginnen.

De openbare commissievergadering wordt gesloten om 12.27 uur.
La réunion publique de commission est levée à 12.27 heures.